

Důchodové pojištění a dávky

Důchodový systém ČR je založen na povinném základním důchodovém pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Vyplývají z něho tyto důchody:

- **Starobní** (včetně tzv. předčasného starobního důchodu)
- **Invalidní** (pro invaliditu prvního, druhého a třetího stupně)
- **Vdovský a vdovecký**
- **Sirotčí**

Žádosti o přiznání invalidního důchodu se podávají na České správě sociálního zabezpečení, nebo také elektronicky (více informací najdete na https://www.mpsv.cz/duchodove-pojisteni#druhy_davek)

Konkrétní informace ohledně invalidního důchodu najdete zde: <https://www.cssz.cz/web/cz/invalidni-duchody-podrobne>

Rodiče nejčastěji řeší přiznání invalidního důchodu pro své „čerstvé“ 18 leté děti – proto vám zde uvedu citaci zákona.

Díl třetí

Invalidní důchod a jeho výše v mimořádných případech

§ 42

(1) Na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně má nárok též osoba, která dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (§ 40). Za invaliditu třetího stupně se pro účely věty první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má **za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění.** Při posuzování invalidity pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle věty první se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby uvedené ve větě první před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 39 odst. 3 věta druhá).

(2) Výše procentní výměry invalidního důchodu osoby uvedené v odstavci 1 činí měsíčně 45 % výpočtového základu; pro účely stanovení výpočtového základu se za osobní vyměřovací základ považuje všeobecný vyměřovací základ, který o dva roky předchází roku přiznání invalidního důchodu, vynásobený přepočítacím koeficientem (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu. Pro výši základní výměry tohoto důchodu platí § 41 odst. 1 obdobně.

(3) Procentní výměra invalidního důchodu náleží pojištěnci mladšímu 28 let, který splnil podmínky nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nejméně ve výši stanovené podle odstavce 2, na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně nejméně ve výši poloviny částky stanovené podle odstavce 2 a na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně nejméně ve výši třetiny částky stanovené podle odstavce 2,

je-li invalidní důchod přiznáván před 18. rokem věku nebo je-li období od 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod kryto dobou pojištění nebo doba, která není kryta dobou pojištění, je kratší jednoho roku;

přitom se pro tyto účely za dobu pojištění považuje i doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice po ukončení povinné školní docházky do dosažení věku 18 let a **po dosažení věku 18 let** po dobu prvních 6 let tohoto studia, doba, po kterou byl pojištěnec veden v evidenci krajské pobočky Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, a náhradní doba pojištění, i když doba pojištění netrvala ani jeden rok.

(4) Pojištěnci, který ke dni vzniku nároku na invalidní důchod získal aspoň 15 roků doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1, náleží procentní výměra invalidního důchodu nejméně ve výši stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nejméně ve výši poloviny částky stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, a nejméně ve výši třetiny částky stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.